

Eduskunta
Sivistysvaliokunta

Asia: Suomen Akatemian lausunto U-kirjelmään

Viite: BBMRI ERIC

Suomen liittyminen eurooppalaiseen biopankkeja ja biologisia aineistoja koskevan lääketieteen tutkimusinfrastruktuurikonsortioon BBMRI-ERIC

Valtion budjetissa on opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla ollut vuodesta 2012 lähtien tutkimusinfrastruktuurimomentti (29.40.22) kansallisen tutkimusinfrastruktuuripolitiikan kehittämiseksi ja tutkimusinfrastruktuureihin liittyvien kustannusten rahoittamiseksi. Opetus- ja kulttuuriministeriö antoi 2.12.2011 Suomen Akatemian tehtäväksi kansallisen tutkimusinfrastruktuurien asiantuntijaryhmän asettamisen sekä edellä mainitun määrärahan (29.40.22) hallinnoinnin.

Tutkimusinfrastruktuurien asiantuntijaryhmä on kokouksessaan 22.4.2013 ehdottanut yksimielisesti toimivaltaisille ministeriöille ja Suomen Akatemialle Suomen liittymistä eurooppalaisen tutkimusinfrastruktuurien tiekartalle vuonna 2006 hyväksytyyn tutkimusinfrastruktuurikonsortioon *Biobanking and Biomolecular Resources Research Infrastructure BBMRI* perustajajäsenenä ja varautumista hankkeesta johtuviin taloudellisiin velvoitteisiin.

BBMRI-konsortion tavoitteena on yhdistää eurooppalaiset biopankit koordinoituksi verkostoksi ja tehostaa korkealaatuisten biologisten näytteiden sekä niihin liitettyjen tietojen saatavuutta ja yhteiskäyttöä. BBMRI:n toiminta tapahtuu kansallisten keskusten kautta, jotka koordinoivat jäsenmaiden biopankkeja. Jäsenmaihin ja BBMRI:n alaisuuteen tullaan perustamaan myös Common services -palvelukeskuksia. Nämä palvelevat biopankkitoimijoita sekä akateemisessa että teollisessa tutkimus- ja innovaatiotoiminnassa. BBMRI:n pitkän aikavälin tavoitteena on kehittää toiminnan laatua ja vahvistaa eurooppalaisen tiedeyhteisön mahdollisuuksia biopankkinäytteiden hyödyntämiseen.

Suomelle biopankkien hyödyntäminen on jo nyt tuonut etulyöntiaseman erityisesti väestöaineistojen genetiikan tutkimuksessa ja vienyt suomalaisen tutkimuksen tieteenalan eturintamaan.

BBMRI-hanke on Suomelle tärkeä, koska se

- vahvistaa sairauksien diagnostiikkaa ja hoitoa, terveyden edistämistä ja sairauksien ehkäisyä, sekä näytteisiin perustuvaa tutkimusta
- lisää tietoa eri tautiryhmien hoitovasteiden ennusteista sekä kehittää yksilökohtaista lääketiedettä ja hoitoa, joka on Sosiaali- ja terveysministeriön määrittelemä yliopistotasaisen terveydentutkimuksen painoalue
- tehostaa sairauksien diagnostiikkaa, ennaltaehkäisyä sekä hoitoa, ja siten säästää terveydenhuollon kustannuksia
- mahdollistaa uuden tiedon kaupallistamista ja siten suomalaiseen terveydenhuoltoon investoitujen varojen ohjautumista osamispohjaiseen kasvuun

Suomen Akatemian terveyden tutkimuksen toimikunta käsitteli keväällä 2013 tutkimusalojensa keskeisiä tutkimuksen infrastruktuureja. Toimikunta pitää tutkimusinfrastruktuurien kehittämistä sekä niihin liittymistä erittäin merkittävänä edellytyksenä suomalaisen lääketieteellisen tutkimuksen korkean laadun ja kansainvälisen kilpailukyvyn säilyttämiseksi. Terveyden tutkimuksen kannalta on hyvin tärkeää, että Suomi on perustajajäsenenä mukana lääketieteelliseen tutkimukseen liittyvissä keskeisissä eurooppalaisissa tutkimuksen infrastruktuurihankkeissa, kuten BBMRI-konsortiossa.

Suomen Akatemian hallitus keskusteli tutkimusinfrastruktuurien asiantuntijaryhmän Suomen Akatemialle ja Opetus- ja kulttuuriministeriölle osoittamasta ehdotuksesta iltakoulussaan 4.6.2013. Hallitus tulee käydyn keskustelun pohjalta varaamaan Suomen Akatemian tutkimusinfrastruktuurien rahoittamiseksi varatulta momentilta osallistumisen vuosittaisen jäsenmaksun sekä kansallisen tutkimusinfrastruktuurin ylläpitämisestä ja tutkimusinfrastruktuuripalveluiden tuottamisesta BBMRI-ERIC:ille aiheutuvien kulujen rahoittamiseen yhteensä enintään 2 M€ vuosina 2014 – 2017.

Suomen Akatemia pitää Valtioneuvoston tavoin Suomen aktiivista toimijuutta tässä tutkimuksen infrastruktuurissa erinomaisen tärkeänä tutkimuksen laadun ja kansainvälisen sekä kansallisen vaikuttavuuden vahvistamiseksi.

Suomen Akatemia esittää, että Suomi liittyy BBMRI ERIC:iin sen perustajajäsenenä tai niin pian kuin aikataulujen perusteella on mahdollista.

Ylijohtaja, tutkimus

Marja Makarow